

PEDAGOGINĖS PRAKTIKOS APRAŠAS

Laipsnio nesuteikiančios studijų programos „Pedagogika“ pedagoginė praktika yra integrali studijų programos dalis, sąlygojama teorijos ir praktikos vienovės – pedagogų rengimo – principų. Tai pedagoginių studijų dalis, skirta būsimojo pedagogo praktinio darbo įgūdžiams ugdyti (*Pedagogų rengimo reglamentas*¹, 2010). Pedagoginės praktikos paskirtis – padėti būsiamajam pedagogui įgyti praktiniam pedagoginiam darbui reikalingų profesinių kompetencijų bei patirties, remiantis sudarytomis galimybėmis nustatytą laikotarpį dirbti praktinį pedagogo darbą ar vykdyti atskiras pedagogo profesinės veiklos funkcijas“ (*Pedagogų rengimo reglamentas*, 2010, 20 punktas). Taip pat tai viena iš svarbiausių formų, padedančių parengti būsimus pedagogus dabartinei – nuolat besikeičiančiai – švietimo sistemai (*VU pedagoginės praktikos nuostatai ir metodiniai nurodymai*, 1996).

Pedagoginės praktikos prasideda pirmaisiais studijų metais. Jos apimtis – ne mažesnė kaip 30 ECTS kreditų (iki 2011 09 01 – 20 nacionalinių kreditų). Kaip pažymima Pedagogų rengimo reglamente (2010), „pedagoginė praktika grindžiama tiesioginiu studentų dalyvavimu profesinėje pedagoginėje veikloje. Praktiką atliekančio studento vaidmuo praktikos metu turėtų keistis pagal schemą: stebėtojas – pedagogo asistentas – dirbantis globojant mentoriui ir praktikos vadovui – savarankiškai dirbantis stebint mentoriui ir (ar) praktikos vadovui“ (23 punktas).

Šią praktiką sudaro tokios dalys: pedagoginė praktika 1 (stebimoji) ir pedagoginė praktika 2 (mokomoji, profesinė). *Stebimosios praktikos (Pedagoginė praktika 1) apimtis* – 4 kreditai, t. y. jos trukmė 4 savaitės. Pedagoginės praktikos 2 apimtis – 16 kreditų (t. y. 16 savaitė) – o likusias *šešiolika savaitė – mokomąją praktiką* (pastarąją sudaro 16 kreditų). Rekomenduojama, kad abi praktikos būtų atliekamos nuosekliai, be ženklių pertraukų (kasdien skiriant po 6 val.), t. y. visas šis laikas (20 savaitė) nebūtų atskirai skaidomas, nes praktika turėtų prasidėti iš karto po rudens sesijos ir pasibaigti iki pavasario semestro sesijos pradžios (balandžio mėn. pabaigoje).

PEDAGOGINĖS PRAKTIKOS 1 (STEBIMOSIOS) TIKSLAS

Susipažinti su bendrojo ugdymo mokyklos veikla, darbo turiniu ir organizavimu. Šios praktikos metu studentas praktikantas, stebėdamas dalyko mokytojo (ar socialinio pedagogo) pamokinę ir popamokinę veiklą, gebės jų praktinėje veikloje atpažinti metodus, taikomus mokymosi aplinkos kūrimui, mokinių mokymosi proceso organizavimui ir jų veiklos, pasiekimų vertinimui. Gebės analizuoti ir kritiškai įvertinti stebėtas dalyko mokytojo pamokas ir darbą su auklėjamąja klase (socialinio pedagogo veiklą) bei pateikti stebėtų pamokų (būsimiems socialiniams pedagogams – socialinio pedagogo veiklos) ir užklasinių renginių aprašus.

PEDAGOGINĖS PRAKTIKOS 2 (MOKOMOSIOS, PROFESINĖS) TIKSLAS

Plėtoti ir gilinti bendrąsias studentų profesines bei dalykines kompetencijas, formuoti būsimųjų specialistų profesinį identitetą.

¹ Pedagogų rengimo reglamentas. (2010). Interaktyvus:
http://www.smm.lt/prtm/docs/mkt/Pedagogu_rengimo_reglamentas_20100108.pdf

Jos metu studentas-praktikantas išmoks savarankiškai atlikti dalyko mokytojo (socialinio pedagogo) ir klasės auklėtojo funkcijas. Išmoks savarankiškai planuoti (ne)formaliojo ugdymo procesą (gebės pasirengti mokomojo dalyko pamokos planus) ir jį organizuoti, vadovaujantis pedagoginės sąveikos principais, atsižvelgiant į įvairialypę ugdytinių patirtį, gebėjimus, interesus, ugdymo(si) pažangos tempus, sociokultūrinės ir gyvenamosios aplinkos ypatybes. Mokės valdyti klasę ir kurti mokymąsi skatinantį klimatą; gebės taikyti įvairius darbo metodus, gebės ugdymo procese tikslingai taikyti IKT. Išmoks įvertinti individualius ugdytinių pasiekimus, atsižvelgiant į jų individualius ypatumus, taikant skirtingas vertinimo strategijas, įvairius vertinimo metodus; gebės bendrauti ir bendradarbiauti su ugdymo institucijoje dirbančiais pedagogais, mokinių tėvais sprendžiant moksleivių mokymosi ir elgesio problemas. Taip pat gebės reflektuoti savo praktinę veiklą, akcentuojant asmeninius pasiekimus ir veiklos trūkumus, numatant galimus jos tobulinimo būdus bei priemones.

PEDAGOGINĖS PRAKTIKOS TURINYS:

Pedagoginė praktika 1 (*stebimoji*). Susipažinimas su mokyklos (arba kt. švietimo įstaigos) kultūra, veiklos tikslais, uždaviniais, esamais ištekliais. Susipažinimas su ugdymo proceso dalyviais: mokytojais, mokyklos vadovais, mentoriumi ir/ar praktikos vadovu, kitais mokyklos darbuotojais bei priskirta auklėjama klase. Susipažinimas su klasės vadovo (būsimiems socialiniams pedagogams – socialinio pedagogo) funkcijomis ir jų atlikimu (1-2 sav.).

Praktikos institucijoje dirbančių specialistų kasdienio pedagoginio darbo (pamokinio ir popamokinio) stebėjimas ir analizė (3-4 sav.).

Pedagoginė praktika 2 (*mokomoji, profesinė*). Dalyko pamokų (socialiniams pedagogams – socialinės pedagoginės veiklos), popamokinės / užklausinės veiklos planavimas. Savarankiškas dalyko pamokų vedimas įvairiose klasėse² (ne mažiau kaip 12-14 įskaitinių³ pamokų). Individualus darbas su mokiniais, probleminių situacijų analizė (5-17 sav.).

Atliktų praktikos metu praktinių užduočių aptarimas, (savi)analizė ir vertinimas. Pedagoginės praktikos ataskaitos parengimas (18-20 sav.)

ATSISKAITYMO REIKALAVIMAI IR PRAKTIKOS VERTINIMAS:

Pedagoginę praktiką atlikęs studentas atsiskaito VU Edukologijos katedros praktikos vadovui (dr. T. Butvilui – tomas.butvilas@fsf.vu.lt) ir pateikia šiuos dokumentus:

Praktinės veiklos įvertinimo anketą (ją pildo ir praktiką įvertina pažymiu praktikos institucijos praktikos vadovas/mentorius ir pasirašo bei patvirtina antspaudu mokyklos, kurioje atliekama praktika, vadovas).

Praktikos ataskaitą (2-3 psl. rašto darbas, kuriame studentas apibendrina, analizuoja, įsivertina pedagoginės praktikos rezultatus ir prideda atliktų praktinių užduočių aplanką). *Praktinių užduočių aplanką* sudaro: 1) praktikos mokyklos bendra charakteristika; 2) išsami stebėtų (3-4) pamokų analizė; 3) informacija apie prarastas pamokas; prarastų 12-14 įskaitinių pamokų konspektai-planai

² Atsižvelgiant į mokytojo-mentorius turimas klases bei savaitinių pamokų skaičių.

³ Įskaitinės pamokos – tos, kurių išplėstiniai planai turės būti pateikti atsiskaitymo už pedagoginę praktiką metu. Kitas pamokas studentas-praktikantas veda savo ruožtu konsultuodamasis su dalyko mokytoju.

(patvirtinti praktikos vadovo ar mentoriaus); 4) auklėjamosios klasės charakteristika; 5) išsamus pravešto užklausinio darbo (organizuoto renginio) planas.

Praktikos vertinimo būdas: refleksijos grupių aptarimo metu kaupiamas balas egzaminui.